

Mobil Demokrasi Platformu Projesi

Arif Muti¹, Gizem Kanadıkırık²

¹ Ecotel Elektrik Elektronik Ltd. Şti. Tel: 0 312 448 0656 Fax: 0312 448 0686 Genel Müdür

² Ecotel Elektrik Elektronik Ltd. Şti. Dış İlişkiler Sorumlusu
arif.muti@ecotel.com.tr, gizem.kanadikirik@ecotel.com.tr

Özet: SMS'den farklı olarak GSM Hücre kanallarını kullanan, Cellbroadcast Teknolojisi üzerine kurulmuş “Mobil Demokrasi Platformu Projesi”, Yerel Yönetimler ile vatandaşları aynı platformda buluşturmayı hedeflemektedir. Projeyi kullanan belediyeler her gün, kentlerini ilgilendiren konularda vatandaşlarına 3 adet yayın gönderme hakkına sahiptirler. Bu proje temel olarak 2 bileşenden oluşmaktadır: “888 Yayıncell Bilgi Kanalı” ve “3870 İnteraktif Katılım Kanalı”. Platform, Turkcell'in tahsis etmiş olduğu 888 Hücre Yayın kanalı aracılığı ile yerel yönetimlerin vatandaşa doğrudan ulaşmasına, vatandaşın ise 3870 SMS kanalı aracılığı ile yerel yönetimine istek, şikayet, öneri yada bilgi talebini yollayabilmesine aracı olmaktadır. Platform ayrıca “888 Yayıncell Bilgi Kanalı” ve “3870 İnteraktif Katılım Kanalı'nın” bir arada kullanılması ile yerel yönetimlerin vatandaşlara yönelik olarak mobil-anket ve mobil-referandum yapabilmesine olanak vermektedir. Türkiye genelinde şu anda bu projeden sadece Turkcell kullanıcısı vatandaşlar faydalanabilmektedir. Bunun sebebi bölgesel anlamda yeterli hücre yayın teknolojisi altyapısına Turkcell'in sahip olmasıdır. Dileğimiz diğer operatörlerinde altyapı çalışmalarını en kısa sürede bitirmesi ve bu sosyal inovasyon projesinden tüm operatör kullanıcılarının faydalanabilmesidir.

Mobil Demokrasi, Kentlinin, Kentin Yerel Yönetimleri ile kesintisiz ve hızlı bir şekilde bilgi alışverişinde bulunabileceği, sosyal paylaşımın artırılabilmesi, vatandaşların bölgelerine ilişkin sosyal sorumluluk kazanmalarının desteklenebileceği; Kentli ve Kentlilik bilinci anlayışını ön plana çıkaran “Sosyal Yaşam Tekniğidir”.

Turkcell çözüm ortaklığıyla birlikte Ecotel firması, 2005 yılından bu yana **Mobil Demokrasi Platformu'nu** öncü belediyeler ile yürütmeye devam etmektedir. **Mobil Demokrasi Platformu,** temelde 2 unsur üzerine kuruludur bunlar “**888 Yayıncell Bilgi Kanalı**” ve “**3870 İnteraktif Katılım Kanalı'dır**”. Bu iki uygulamanın amacı vatandaşla kurumların; özellikle belediyelerin birbir iletişimini minimum maliyet ile maksimum fayda anlayışı doğrultusunda gerçekleştirmektir. Uygulamanın paydaşları arasında altyapı sağlayıcısı olarak **Turkcell,** yazılımsal çalışmaları ve yayın içerik kontrollerini gerçekleştiren **Ecotel,** yayın içerik kurgusunu ve sosyal inovasyonu sağlayan **Mobil Demokrasi Derneği,** içerik sağlayıcı kuruluş olarak **yerel yönetimler** ve son olarak faydalanıcı pozisyonunda **vatandaşlar** yer almaktadır.

“**888 Yayıncell Bilgi Kanalı**” ile yönetim, vatandaşlarına kentle ilgili her türlü bilgilendirme ve bilinçlendirme yayınlarını hücre yayın sistemini (cellbroadcast) kullanarak ulaştırabilmektedir. Bu yayınlar, Turkcell'in tahsis ettiği 888 hücre yayın kanalı aracılığı ile Ecotel'in geliştirdiği web tabanlı yazılım üzerinden ve üye kurumlar tarafından sisteme girilmektedir. Şu anda bu sistem altyapısına sadece Turkcell sahip olduğu için, Mobil Demokrasi Platformu 4 yıldır Turkcell'in çözüm ortaklığı ile yürütülmektedir. Bu hizmeti almak isteyen vatandaşların tek yapması gereken, mobil telefonlarının hücre bilgi alım menüsünden, 888 kodlu hücre yayın kanalını aktif etmeleridir. En önemlisi “**888 Yayıncell Bilgi Kanalı**” kişileri taciz etmez; sadece isteyen kullanıcılar bu uygulamadan yararlanır. Diğer bir önemli konu ise, Ecotel firmasının yayın editörleri tarafından

gelen tüm yayınların kontrol edilmesi, siyasi ve reklâm içerikli yayın içeriklerine kesinlikle izin verilmemesidir.

Buna göre bazı yayın içeriklerimiz sırasıyla acil durum yayınları, uyarı yayınları, önemli gün ve kutlama yayınları, duyuru yayınları, belediye hizmet yayınları, bilgi yayınları, kentlilik bilincini geliştirme yayınları, kent ve gündem yayınları, vatandaş sağlıklı yaşam konusunda bilinçlendirme yayınlarıdır.

Yönetimler vatandaşlarına **“888 Yayıncell Bilgi Kanalı”** ile ulaşırken, vatandaşlar da her türlü istek, şikâyet, önerileri ve bilgi taleplerini yönetimlerine **“3870 İnteraktif Katılım Kanalı”** ile SMS olarak iletebilmektedir. Bunun için vatandaşların tek yapması gereken 3870’e 1 SMS bedeli karşılığında dilek, öneri ve şikâyetlerini SMS yoluyla bildirmeleridir.

Ayrıca bu iki kanalın ortaklaşa kullanımıyla, en kolay ve etkin şekilde **“Mobil Anket ve Referandumların”** yapılabilmesi mümkün kılınmıştır. Yönetim sorusunu, 888 Yayıncell vasıtası ile gönderebilmekte, vatandaş ise cevabını 3870 İnteraktif Katılım Kanalı aracılığıyla en hızlı şekilde gerekli mercilere iletebilmektedir.

Her belediyenin kendi mücavir alanı içinde yayın yapabildiği; ancak tüm Türkiye’de aynı yayın kanalının (888) kullanıldığı Mobil Demokrasi Platformuyla ülke çapında bütünlük sağlanmıştır. Böylece vatandaşlar Türkiye’nin hangi bölgesine giderse o yerel yönetimden yine o kent ile ilgili bilgi alabilecek duruma getirilmiştir. Aynı şekilde vatandaşın bulunduğu bölgedeki yerel yönetime öneri ve şikâyetinde bulunabilmesi için uygulamanın ikinci ayağı olan **“3870 İnteraktif Katılım Kanalı”** kullanarak ilgili belediyenin adını yazdıktan sonra mesajın içeriğini doldurması ve 3870’e SMS atması yeterli olacaktır.

Monte Carlo’da, Haziran 2007 döneminde gerçekleştirilen Global Messaging Awards’ta, **“Mobil Demokrasi Platformu”**, “kamusal alanda kar amacı gütmeyen” proje dalında birincilik ödülü almış ve uluslararası platformda dikkatleri üzerine çekmiştir. Bu başarı ile birlikte diğer ülkelerde de Mobil Demokrasi Platformu’nu başlatmayı ve bu çalışmayı gelecekte dünya vatandaşlarının “Genel Bilgi Kanalı” haline getirmeyi planlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Belediyeler, m-demokrasi, e-demokrasi, Hücre Yayını (Cellbroadcast), GSM, Mobil Telefon, İletişim, Mobil Teknolojiler, Katılımcı Yönetim, Geri Bildirim, Bilgi Çağı, Web arayüzü, Kentlilik Kültürü, Kent, Vatandaş, Kentli, İnternet, Katılım Kanalı, Hücre Yayın Kanalı

1. Bölüm Giriş

A. Projenin Oluşum Süreci

Günümüz dünyasında siyasi, ekonomik ve sosyal konularda hızlı bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Gelişmiş ülkelerde başlayan bu değişim rüzgârı; iletişim ve bilgi teknolojilerindeki yeni gelişmelere bağlı olarak bilginin

akıllara durgunluk verecek derecede artması sebebiyle bütün dünyaya yayılmakta ve Bilgi Toplumu’na doğru hızla gidilmektedir.

Bilgi Toplumu şu andaki sanayi toplumu yapısından tamamen farklıdır. Bilgi Toplumunun oluşmasında maddi ürünlerin değil, bilgiye dayalı ürünlerin üretimi, etkili ve yönlendiricidir. Sonuç olarak geleceğin toplumunda esas

yapıyı bilgisayar ve iletişim teknolojileri belirlemektedir.

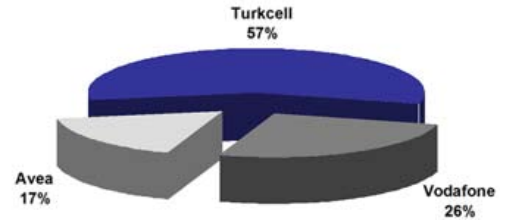
Bilgi Toplumundan kısaca bahsetmek gerekirse:

- Bilgi toplumunda gelişmenin özünü, bilgisayar teknolojileri temsil edecek
- Zihinsel emek önem kazanacak
- Üretim merkezleri bilgisayar merkezleri olacak
- Yenilikçi bilgi, potansiyel bilgi pazarı olacak
- Birlikte üretim ve toplumun menfaatini gözetmek önem kazanacak
- Politik sistem, katılımcı demokratik sistem olacak
- Sosyal değişikliklerin arkasındaki güç, vatandaşlık hareketleri olacak
- Öz disiplin, toplumsal paylaşım ve globalleşme esas teşkil edecektir.

Genel olarak, bilgi sağlanması ücret karşılığında gerçekleştirilen tek yönlü bir etkinlik olagelmış, bu ise bilginin son tüketicinin gözündeki çekiciliğini azaltmıştır. Bilgi toplumunun bir gerçekliğe dönüşebilmesi için, makul fiyatlarla iki yönlü iletişim vazgeçilmez bir önem taşır. Bilgi tüketicisinin aynı zamanda bilgi sağlayıcısı, bilgi sağlayıcısının aynı zamanda bilgi tüketicisi olması gerekir.

Tüm bunların yanı sıra günümüzde telekomünikasyon teknolojisinin sunduğu kuramsal olanaklar gerçekten şaşırtıcıdır. Milyonlarca kullanıcıya anında hizmet verebilen dünya çapındaki bir ağ, sorunlara daha geniş çeşitlilikte ve daha hızlı çözümler bulunmasını mümkün kılmaktadır. Bu sebepten ötürüdür ki telekomünikasyon sektörü son yıllarda özellikle mobil iletişim alanında hızla gelişmektedir. Bu gelişmeler neticesinde mobil iletişim araçlarında ciddi bir kullanım artışı gözlemlenmektedir. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerdeki cep telefonu kullanım oranındaki artış diğer birçok teknoloji bazlı iletişim kanalının önüne geçmiştir. Telekomünikasyon Kurumu

tarafından yapılan resmi açıklamalara göre 31 Aralık 2007 itibarıyla Türkiye'de toplam 62 milyon mobil hat bulunmaktadır ve bu mobil hatların penetrasyon oranı 2007 yılsonu itibarıyla yaklaşık olarak %88 seviyesindedir. Buna ek olarak Türkiye'de mevcut operatörlerin 2007 yılsonu itibarıyla pazar paylarına bakıldığında aşağıdaki tablo gözükmemektedir:

* **Kaynak:** 2007 yılsonu itibarıyla pazar payı bilgileri, şirket basın bültenleri, Telekomünikasyon Kurumu ve GSM operatörlerinin açıklamaları.

Buna göre Turkcell'in Pazar payı %57, Avea'nın Pazar payı %17 ve Vodafone'un Pazar payı %26'dır. Bu oranlardan da görüldüğü üzere Turkcell şu anda Pazar payının yarısından fazlasını elinde bulundurmaktadır.

Tüm bunlara ek olarak, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde internet altyapı sorunlarının büyük olduğu, bu sorunların giderilmiş olması durumunda bile internet kullanıcılarının oranının düşük olduğu gerçeğinden yola çıkarak daha etkili, verimli ve kapsamlı bir iletişim ağı kurmanın gerekliliğine 2005 yılında karar verdik. Böylece 2005 yılında Turkcell çözüm ortaklığıyla birlikte Ecotel firması olarak **Mobil Demokrasi Platformu Projesi**'ni öncü belediyelerle birlikte başlattık.

888 Yayınca Bilgi Kanalı ve 3870 İnteraktif Katılım Kanalından oluşan "Mobil Demokrasi Platformu" projesinin amacı vatandaşla kurumların; özellikle belediyelerin birebir iletişimini minimum maliyet ile maksimum fayda anlayışı doğrultusunda gerçekleştirmektir. Uygulamanın paydaşları arasında altyapı sağlayıcısı olarak Turkcell, yazılımsal çalışma-

ları ve yayın içerik kontrollerini gerçekleştiren Ecotel, yayın içerik kurgusunu ve sosyal inovasyonu sağlayan Mobil Demokrasi Derneği, içerik sağlayıcı kuruluş olarak yerel yönetimler ve faydalancı konumunda ise vatandaşlar yer almaktadır.

B. Projenin Hedefleri Nelerdir?

Mobil Demokrasi Platformu projesinin ana hedefi, teknolojik alt yapısı kuvvetli, bilişim teknolojileri ile donatılmış, çevresine duyarlı, ekonomik ve sosyal yapısı güçlü, sadece kendi neslinin yaşam standartlarını değil; gelecek nesillerin yaşam standartlarını da düşünen, sürdürülebilir; küresel düzlemde diğer kentlerle rekabet edebilecek Kentler yaratmak ve bunu farkında olacak bir Kentlilik kavramı geliştirebilmektir.

Projenin diğer hedefleri ise:

- **Kentlerin rekabet gücünü arttırmak:** Gelişen dünyada mobil teknolojilerin güncel hayata ayak uydurmada ve daha geniş vizyonlu politikalar hazırlamada etkili olacağı açıktır bu sebeple projeyi kullanan kentler diğer kentlere oranla zamanın ötesinde yer almaktadırlar.
- **Bilgi toplumunu oluşturabilmek:** Kentlerde yaşayan her bireyin istediği bilgiye en kısa ve en ucuz yoldan ulaşması önemlidir ancak bu şekilde bilgi toplumunu oluşturulabilir. Toplumun dinamiklerine uygun bilişim teknolojileri kullanarak zamandan kazanç sağlamak ve ekonomik değer elde etmek ise bu projeye mümkün kılınmıştır.
- **Alternatif teknolojiler kullanmak ve bu teknolojileri yaygınlaştırmak:** Hücre Yayın (Cellbroadcast) teknolojisi internete, sesli arama ve hatta kısa mesaj sistemlerine göre avantajlıdır, çünkü bu sistemler aktif haldeyken iletişim ağlarında sistemi meşgul ederler. Aynı anda birden fazla sesli görüşmenin yapıldığı veya yazılı mesajın gönderildiği düşünülürse, hem ekonomik anlamda çok maliyetli olmakta, hem de teknolojik anlamda

aşırı yüklenerek kilitlemelere sebep olmaktadır. Bu durumda farklı bir kanalı kullanan hücre yayın sistemlerinin avantajları ön plana çıkmaktadır. Amacımız, acil durumlarda, yâda sosyokültürel haberleşmede “Mobil Demokrasi Platformu” projesi çerçevesince kullanılmakta olan bu teknolojinin Türkiye genelinde yaygınlaştırılmasıdır. Şu anda teknik altyapı yeterliliğinden dolayı sadece Turkcell müşterilerine hizmet verebilen bu projemizin yakın gelecekte diğer operatörlerin altyapı çalışmalarını tamamlamasıyla birlikte tüm operatör kullanıcılarına hizmet vermesini amaçlamaktayız.

- **Bilgisel dışlanmanın önüne geçmek ve dezavantajlı grupların sosyal yaşama eşit erişimini sağlamak:**

Bilgisel dışlanmanın önlenmesi için, bütün vatandaşlara erişilebilir iletişim hizmeti olanağının sunulması temel bir gerekliliktir. Bu proje ile birlikte evinde internet imkânı olmayan veya çeşitli sebeplerden; engellilik, yaşlılık gibi, internet erişimine olanak veren kamusal alanlara yeterli katılım sağlayamayan vatandaşlara mobil telefonları sayesinde ulaşmayı hedeflemekteyiz.

- **M-devlet uygulamalarını e- devlet uygulamalarına destek olarak kullanmak:**

Bilgi toplumu olmak yolunda ilerlediğimiz bugünlerde, e-devlet uygulamalarının yaygınlık kazandığı günümüzde hem etkin hemde düşük maliyetli olan mobil teknolojileri yani m-devlet uygulamalarını destekleyici bir unsur olarak kullanmak böylece daha geniş kitlelere daha etkin bir şekilde hitap etmek amaçlarımız arasında yer almaktadır.

- **Kamu işlemlerini kamu çalışanları ve vatandaşlar için kolaylaştırmak:**

Mobil Demokrasi Platformu projesi ile 888 Yayıncell Bilgi Kanalı, kamu çalışanlarının vatandaşa daha etkin bir şekilde hizmet vermesini sağlarken, vatandaşlar içinse bu hizmetlerden yararlanmayı daha kolay hale getirmeye amaçlamaktadır.

- **Bireylere ve ülke ekonomisine katma değer sağlamak:**

Günümüzde bilgi eşittir paradır. Basit bir örnek

ile açıklamak gerekirse yaşadığı bölgede gece don olayının gerçekleşeceğini bilen bir çiftçi, gerekli önlemleri alarak hem kendi malının zarara uğramaması hemde pazara ürün olarak sunulacak olan ve ülke ekonomisine katma değer sağlayacak ürünlerinin bilgi eksikliğinden dolayı yok olmasını bu sistem ile engelleyebilmektedir. Amacımız vatandaşların bilgi eksikliğinden kaynaklanan maddi kayıpların ve ülke ekonomisinin uğradığı zararların minimuma indirilmesidir.

• **Acil durumlarda alternatif bir iletişim kanalı olmak:**

Dünyada sadece acil durum yayınlarının yapıldığı hücre yayın kanalı altyapısını, Türkiye'de bu proje ile hayata geçirmiş bulunmaktayız. Acil yâda önemli bir durumda tüm iletişim hatlarının kilitlendiği bir ortamda, 888 hücre yayın kanalı vatandaşları uyarabilecek en sağlıklı yöntemlerden biri olmaktadır. Bu amaçla gelecekte Türkiye genelindeki tüm belediyelerin bu sisteme üye olması ve özellikle acil durumlarda yâda uyarı yapılması gereken hallerde tüm vatandaşların bilgilendirilmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda Ecotel olarak hedefimiz bu işbirliği ağının Türkiye geneline en kısa sürede yayılmasını sağlamaktır.

2. Bölüm

A. Kullanılan Teknolojiler

“Mobil Demokrasi Platformu” projesi web tabanlı bir sistem üzerine kurulmuş, temelde Hücre Yayın ve SMS altyapısı teknolojisini kullanarak geliştirilmiş olan bir projedir. Bu projede yer alan “888 Yayıncell Kanalı” hücre yayını altyapısını kullanmaktadır. Bu çalışma ile birlikte, hücre yayın kanalı dünyada ve Türkiye'de ilk kez sosyal bir projede kullanılmış bulunmaktadır.

Hücre yayın teknolojisi (Cellbroadcast), belirli bir coğrafi alandaki telefonlara ücretsiz mesaj gönderimi sağlayan mobil bir teknolojidir.

Projemiz dahilinde hücre yayın (Cellbroadcast) altyapısını kullanmamızın en önemli sebebi bu altyapının elektronik ve diğer mobil uygulamalara göre daha avantajlı olmasıdır çünkü;

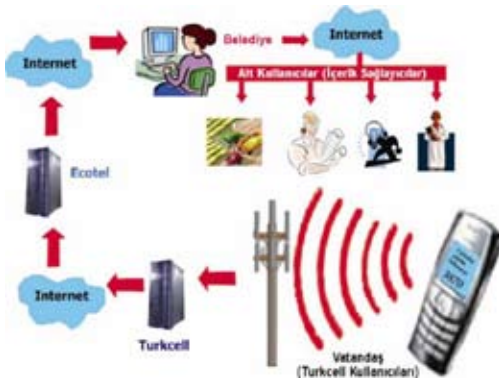
- Hücre yayını, yerleşik olan teknolojik bir altyapıyı kullandığından dolayı uydu, istasyon veya program yazılımlarında bir değişiklik veya yenilik gerektirmez.
- Bu teknoloji SMS ve sesli görüşme sistemlerinden farklı olması dolayısıyla hiçbir zaman aşırı yüklenmeye (overload) maruz kalmaz; iletişim hatları daima açıktır. Dolayısıyla, doğal veya doğal olmayan felaketlerde, acil uyarılarda veya halkı yakından ilgilendiren önemli konularda kullanılacak en verimli ve etkili teknolojidir.
- Hücre yayını sistemleri idari bölünmede özelleştirilebilir (il, ilçe, mahalle bazında) ve kullanıcılar mesajlarını istedikleri bölgelere veya ilgili alıcılara direkt olarak yönlendirebilirler ancak, bu hizmet şu an için kısmi olarak uygulanabilmektedir. Ölçeklendirme işlemi şu anda il, ilçe, belde bazında yapılabilirken mahalle yâda semt bazında yapılamamaktadır.
- Hücre yayın teknolojisi sayesinde kullanılan “888 Yayıncell Bilgi Kanalı” vatandaş rahatsız etmez, bu sistemden faydalanmak isteyen kullanıcılar cep telefonlarında 888 kanalını aktive ettikten sonra yaşadığı kente ilgili her türlü bilgiyi alabileceği gibi, ayarlarını kapatarak yayın içeriklerini almamayı da tercih edebilir.
- Hücre Yayın teknolojisi, alternatif iletişim araçları ile (toplu SMS yada GPRS ile iletişim sağlamak gibi) karşılaştırıldığında maliyetler açısından çok uygun bir teknolojidir. Bu uygunluğun yanı sıra binlerce kişiye bilginin hızla ulaştırılabildiği en önemli araçlardan biridir.
- Bu teknoloji genel olarak, en ucuz iletişim şekli olmasının yanı sıra, kullanımı da basittir. Dolayısıyla, bu projeden vatandaşların faydalanabilmesi için fazladan bir çaba

karsısı. Nöbetçidir. Acil durumlar için Polis İmdat Telefonu: 155 iyi aksamlar. **Ela-
zığ Belediyesi**

B. 3870 İnteraktif Katılım Kanalı

- Vatandaşın cep telefonları ile dilek, öneri ve şikâyetlerini her an ve her yerden yerel yönetimine iletilmesini,
- Düzenlenecek mobil referandumlar ile katılımcı bir kentli kültürü oluşturulabilmesini,
- Demokratik bir ortamın oluşmasını sağlayan interaktif katılım kanalıdır.
- Vatandaşlar cep telefonları aracılığı ile doldurmuş oldukları mesaj içeriğini, 3870 SMS kanalı aracılığı ile 1 SMS bedeli karşılığında belediyeye iletebilmektedirler.
- “888 Yayıncell Bilgi Kanalında” söz konusu olan mücavir alan sınırlaması “3870 İnteraktif Katılım Kanalında” söz konusu değildir. Vatandaş bu sisteme üye belediyelere, mekân kısıtlaması olmadan istediği her zaman soru, şikâyet yâda önerisini gönderebilmektedir.
- Vatandaşların bilgi talep ettikleri yâda şikâyetçi oldukları konular kentte bulunan, belediyeye bağlı diğer alt kullanıcıları ilgilendiriyorsa (Emniyet Müdürlüğü gibi), vatandaşların yine 3870'e SMS atmaları yeterli olacaktır. Çünkü sistemde belediyeler koordinatör olarak görev yapmakta ve alt kullanıcı statüsündeki birimlere ilgili mesajları iletmektedir.

C. 888 & 3870 Mobil Referandum Kanalı

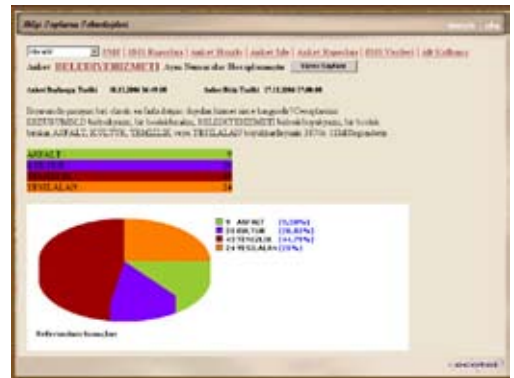
- “888 Yayıncell Bilgi Kanalı” ve “3870 İnteraktif Katılım Kanalı”nın beraber kullanılması sonucunda ortaya çıkan bir uygulamadır.
- Yönetim sorusunu, “888 Yayıncell” vasıtası ile vatandaş ise cevabını “3870 İnteraktif Katılım Kanalı” aracılığıyla en hızlı şekilde iletebilmektedir.
- Belediye anket sorusunun içeriğini hazırladıktan sonra, anketi uygulamak istediği gün ve tarihi belirterek yayın içeriğini Ecotel’e yollar, içeriğin kontrol edilmesinden sonra ise üye belediyenin mücavir sınırları içerisinde anket çalışması gerçekleştirilir.

888 & 3870 İnteraktif Katılım Kanalı, Anket Uygulaması

Belediyemizin Hizmetlerinden memnun musunuz?

X BLD Evet yada X BLD Hayır yazıp
3870'e Gönderin, X BLD

Sonuç: EVET : % 60 HAYIR : % 40

B. Projenin Yenilikçi Yönü

Mobil Demokrasi Platformu kapsamında yürüttüğümüz 888 ve 3870 uygulamaları yeni bir teknolojiye yol açmamıştır. Mevcut “Hücre yayın (Cellbroadcast)” teknolojisi ve SMS

servisi kullanımıyla gerçekleştirilmiştir. Ancak proje fikirsel anlamda sosyal bir inovasyon içermektedir.

Bu proje dahilindeki her iki uygulamada (888 & 3870) yenilikçi bir yöntemle yol açmıştır.

888 Yayıncell Bilgi Kanalı hem belediyelere hem de vatandaşlara hizmet veren bir kanaldır. Günümüzde belediyeler halen bilindik ve klasik yöntemlerle vatandaşlarına ulaşmayı tercih etmektedirler. Bu yöntemler kısaca afiş basmak, anons yapmak, el ilanı dağıtmak, billboardlar ve panolar hazırlamak, internet aracılığı ile web sitelerinden çeşitli duyuruları gerçekleştirmek, vatandaşa toplu SMS atmak yâda basılı ve görsel medya aracılığı ile vatandaşlarla iletişim kurmaktır. Fakat bu yöntemlerin hiçbiri tam olarak etkin, hızlı ve maliyet odaklı bir sonuç verememektedir.

Belediyenin yaptığı anonslar, çoğu zaman gürültü kirliliğine yol açmakta ve maliyetli olmaktadır. Afişler, el ilanları, billboardlar ise belediyenin yıllık harcamalarını çok yüksek düzeye çıkarmakla birlikte sadece sınırlı miktarda vatandaşın bilgilenmesine vesile olmaktadır. Belediyenin internet sitesi üzerinden yaptığı bilgilendirmeler ise Türkiye’de sadece %13,5 düzeyinde internet kullanıcısı olduğu düşünüldüğünde etkin bir yöntem olmadığı görülmektedir. Ayrıca görsel ve yazılı medyada çıkan haberler genellikle belirli bir bölgede çıkan yerel gazeteler üzerinden duyurulmaya çalışıldığı için çok geniş bir kitleye hitap etmemektedir. Tüm bu yöntemler içerisinde en etkili olanı vatandaşa toplu SMS atmaktır. Ancak bu noktada belediye hem yüksek maliyetlerle karşılaşmakta hem de tüm vatandaşların cep numaralarını bilme zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Bu durum operasyonel süreçleri gerçek anlamda uzatmaktadır. Diğer bir husus ise toplu SMS’in kişilerin isteği dışında cep telefonlarına ulaşması ve onları taciz etmesidir.

Tüm bu yöntemler dikkate alındığında hiçbirinin yeterince etkin, hızlı ve düşük maliyetli olmadığı görülmektedir. Ayrıca bu yöntemler tüm vatandaşlara ulaşmakta yeterli olmadığı gibi tek yönlü olma, yani interaktif olmama özelliklerinden dolayı da yeterince etkin değildir.

888 Yayıncell Bilgi Kanalı ise vatandaşın bilgi ihtiyacı doğduktan sonra değil doğmadan önce hizmet veren bir sistemdir. Bu sistemden faydalanabilecek hedef kitlenin büyüklüğü diğer klasik yöntemlerle (anons, sms, afiş gibi) karşılaştırıldığında sistemin etkin bir sistem olduğu ve sayısal anlamda nasıl bir üstünlüğü olduğu daha iyi anlaşılabilir. Tüm bu özelliklerin temelinde ise 888 Yayıncell Bilgi Kanalını oluşturan cellbroadcast teknolojisi vardır. Cellbroadcast teknolojisi belediyelerin, vatandaşlarına kolay bir şekilde ulaşmasını sağlayan bir platformdur. Vatandaşlar cephesinden de kullanımı kolay bir sistemdir çünkü belediyenin göndermiş olduğu yayınlara vatandaşların ulaşması için hücre bilgi ekranlarını bir kez açıp, sistemi aktive etmeleri yeterlidir. Cellbroadcast teknolojik anlamda hızlı ve etkin olması dolayısı ile üstün bir sistem olsa da en basit cep telefonlarında bile yer alan bir teknolojidir. Bu sebepten dolayı tüm vatandaşların cep telefonlarına ulaşılabilir olması sağlar. Daha da önemlisi sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı grupların cep telefonlarına da, ekonomik açıdan güçlü olan ve yüksek teknoloji cep telefon kullanıcıları vatandaşa da belediyenin günlük yayınları bu sistemle ulaşmış olur. Bu bağlamda uygulamamız eşitlikçidir.

Yayıncell Bilgi Kanalı’nın kullanılabilmesi için belediyenin basit bir ara yüz kullanarak kendisine tahsis edilmiş şifre ve kullanıcı adıyla o gün vatandaşa göndermek istediği yayın içeriğini sisteme girmesi yeterlidir. Daha sonra Ecotel’in yayın editörleri, yayın içeriğini kontrol edip belirlenen bölgedeki vatandaşlara 15 dakika içerisinde yayını ulaştırır. Yayın editörlerinin yayın içeriğini kontrol etmesinin temel nedeni ise bu projenin daha öncede belirttiğimiz gibi

sosyal içerikli bir proje olması ve belediyelerin reklâm yâda siyasi içerikli mesajlarına izin verilmemesidir. Bu sistemde, belediyenin 1 gün içerisinde Turkcell kullanıcısı olan vatandaşlarına 3 adet yayın gönderme şansı vardır.

888 Yayıncell Bilgi Kanalını açmış olan Turkcell kullanıcısı her vatandaş belediyenin mücavir sınırları içerisinde yapılan her türlü yayını almaktadır bu yüzden de belediyenin vatandaşla SMS atarken karşılaştığı, tüm vatandaşların cep numaralarını bilme zorunluluğu bu sistem ile ortadan kalkmaktadır.

Tüm bu hususlar dikkate alındığında yöntemdeki en büyük yenilik mobil teknolojilerin kullanılmasıyla vatandaşlara her yerden, her zaman, en hızlı şekilde ulaşılabilir olmasıdır. Sonuç olarak bu projeye geleceğin bilgi toplumunun oluşmasında, halkın sosyal anlamda bilinçlendirilmesinde ve bilgi edinme duruşunda sosyal inovasyon yaratmış bulunmaktayız.

Daha da önemlisi acil bir durumla karşılaşıldığında halka en kısa sürede ulaşmak ve onları yönlendirebilmek için hücre yayın (cellbroadcast) teknolojisinin kullanılması en uygun araçtır. Bunun en önemli sebebi, acil durumlarda SMS yâda sesli görüşme sistemlerinin aşırı yüklenme nedeniyle kilitlenmesi, hücre yayın (cellbroadcast) teknolojiyle gönderilen yayımların ise hiçbir şekilde bu sıklıktan etkilenmemesidir. Bunun sebebi ise Yayıncell'de kullanılan teknolojinin basit anlamda bir radyo kanalı gibi çalışmasıdır. Nasıl ki radyo yayımları, kullanıcı sayısına bağlı olarak yoğunluk yaşamazsa, Yayıncell'de cellbroadcast teknolojisinden ötürü herhangi bir şekilde yoğunluğa maruz kalmamaktadır.

Vatandaşlar açısından ise 888 Yayıncell Bilgi Kanalı yenilikçi bir yöntemdir çünkü vatandaş zaman ve mekân sınırlaması olmadan belediyenin yayımladığı bilgiye kolay ve pratik şekilde üstelik ücretsiz olarak erişir. Ayrıca vatandaşlar gelen bilginin belediye aracılığı ile

gönderildiğini bildiği için bilgiye güvenir, böylece kişilerin yanlış bilgilendirilmesinin yâda bilgi kirliliğinin de önüne geçilmiş olur.

Uygulamanın ikinci ayağı olan, 3870 İnteraktif Katılım Kanalı ise belediyeler açısından yenilikçi bir yöntemdir çünkü belediyeler mevcut koşullar altında vatandaşlarından şikâyet ve önerileri faks, e-posta, dilekçe yâda yüz yüze görüşmeler yaparak almaktadır. İnteraktif Katılım Kanalıyla ise vatandaşın şikâyet ve önerilerini gerekli mercilere ulaştırmasında yenilikçi bir yöntemdir neden olunmakta, belediyenin kentiyle ilgili sorunları en kısa zamanda ve en doğru şekilde mobil teknolojiler üzerinden öğrenmesi sağlanmaktadır. 3870 sayesinde vatandaş kendi yaşadığı sıkıntıyı en doğru ve en gerçekçi biçimde belediyeye anında iletmektedir, ayrıca zaman ve mekân kavramından bağımsız olan bu uygulama minimum maliyet ve maksimum fayda anlayışı içerisinde geliştirilmiştir.

İnteraktif Katılım Kanalında belediyenin mücavir alan sınırı söz konusu değildir. Vatandaş her yerden 1 SMS bedeli karşılığında mesajını, kısa mesaj servisi aracılığıyla belediyeye ulaştırır böylece şikâyetler ve öneriler kayıt altına alınmış olur. Belediyenin hızlı bir şekilde şikâyet, öneri yâda benzeri bilgilere ulaşmasıyla ise harekete geçme ve gelen bilgiler doğrultusunda yeni kararlar alma süreci ciddi anlamda kısalmıştır.

Diğer bir taraftan 3870 önceden belirtmiş olduğumuz ve belediyenin kullandığı iletişim araçlarına benzemez çünkü tek taraflı değildir. Bu sistemle nasıl belediye vatandaşlarına 888 Yayıncell Bilgi Kanalıyla ulaşıyorsa, vatandaşta belediyeye 3870 İnteraktif Katılım Kanalıyla ulaşır. Böylece vatandaş ile yönetim arasında karşılıklı interaktif bir iletişim söz konusu olmuş olur.

İnteraktif Katılım kanalının diğer bir yenilikçi tarafı ise belediyenin bu kanal sayesinde referandum yâda anket uygulaması yapabilmesidir. Belediye 888 kanalı aracılığı ile vatandaşlarına anket sorularını iletir, vatandaşlar ise 3870 ka-

nalını kullanarak oylamalara katılırlar böylelikle belediye vatandaşlarından elde etmiş olduğu bilgiler doğrultusunda daha akılcı yatırımlar yapabilmektedir. Bu yöntemle yönetim kavramına etkin bir çözüm bulunmuş ve demokratik katılım süreci mobil teknolojiler vasıtasıyla daha etkin hale getirilmiş olur.

Vatandaşlar ise İnteraktif Katılım Kanalı aracılığı ile mobil teknolojileri kullanarak en ucuz ve en kolay biçimde belediyenin hizmetleri hakkında bilgi sahibi olur; şikâyet, öneri yâda isteklerini belediyeye en hızlı yoldan iletir; katılım gerçekleştirdiği referandum & anketlerle de aktif vatandaşlık kavramını hayata geçirmiş olurlar.

4. Bölüm Sonuçlar

Mobil Demokrasi Platformu projesi, belediyelerin vatandaşlardan gelen talepleri ilk kaynaktan öğrenmelerini sağlar. Böylece vatandaşlar kendi taleplerini aracı kullanmadan belediyelere ve ilgili kurumlarına 3870 İnteraktif Katılım Kanalı aracılığı ile iletme fırsatını bulmuş olurlar. Ayrıca mobil cihazların yarattığı etki ile belediyelerin bir SMS kadar yakın olduğu düşüncesi halkın yönetime olan tutumunu değiştirerek, kurum ve vatandaş arasındaki geleneksel ilişki anlayışını yıkmaktadır. Bu proje ile belediyelerin uygulamaları hakkında yâda kenti ilgilendiren herhangi bir konuda halkın fikrini almak kolaylaşmış, fiziksel veya mali bir külfeti olmadan mobil telefon aracılığı ile referandum yapmak ve dolayısıyla katılım oranını arttırmak imkânı mümkün kılınmıştır. Ayrıca bilginin kaynağından ötürü bilginin güvenilirliği ve bilgi alma talepleri de artmıştır. Bir diğer önemli getirisi de yerel yönetimlerin, belediyelerin kendi içinde ve diğer resmi kurumlarla arasında ortaklık ve işbirliğinde gözle görülür artışların olmuş olmasıdır. Sonuç olarak, bu proje ile hem belediyelerin kendi içerisinde hem de belediye ve halkı arasında yeni köprülerin, ara bağlantıların oluşmasını sağlamıştır.

Şu anda Türkiye genelinde 41 belediye “Mobil Demokrasi Platformu” projesinden aktif bir şekilde faydalanmaktadır. Bunların içerisinde Büyükşehir belediyelerinden ilçe belediyelerine kadar birçok belediye bulunmaktadır.

Bu belediyeler:

1. Akhisar Belediyesi
2. Akyazı Belediyesi
3. Alanya Belediyesi
4. Antakya Belediyesi
5. Aydın Belediyesi
6. Ayvalık Belediyesi
7. Bodrum Belediyesi
8. Bolvadin Belediyesi
9. Çanakkale Belediyesi
10. Doğubayazıt Belediyesi
11. Edremit Belediyesi
12. Elazığ Belediyesi
13. Erzurum Büyükşehir Belediyesi
14. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
15. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
16. Gerede Belediyesi
17. Gürsu Belediyesi
18. Gemlik Belediyesi
19. Hopa Belediyesi
20. Isparta Belediyesi
21. İnegöl Belediyesi
22. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
23. Konak Belediyesi
24. Körfez Belediyesi
25. Köyceğiz Belediyesi
26. Kumluca Belediyesi
27. Nusaybin Belediyesi
28. Odunpazarı Belediyesi
29. Osmaniye Belediyesi
30. Ödemiş Belediyesi
31. Palu Belediyesi
32. Pursaklar Belediyesi
33. Sakarya Büyükşehir Belediyesi
34. Serik Belediyesi
35. Silivri Belediyesi
36. Söke Belediyesi
37. Şanlıurfa Belediyesi

38. Tosya Belediyesi
39. Turgutlu Belediyesi
40. Turgutreis Belediyesi
41. Yenişehir Belediyesi

Türkiye’de ilk defa hücre yayın teknolojisi kullanılarak geliştirilmiş olan bu sosyal inovasyon projesi ile ulusal anlamda Türkiye’nin “Bilgi Toplumu” olması sürecine destekte bulunmayı amaçlamaktayız. Uluslararası arenada ise çalışmalara başlamamızdaki en büyük etken, dünyada sadece bazı ülkelerde acil durum yayınları amacı ile kullanılmakta olan hücre yayın kanalı’nı sosyal amaçlı olarak kullanan projemizin ilk defa 2007 yılında uluslararası bir platformda da dikkat çekmiş olmasıdır. Monte Carlo’da, Haziran 2007 döneminde gerçekleştirilen Global Messaging Awards’ta, Turkcell “**Mobil Demokrasi Platformu**” uygulamasıyla, “**Kamusal Alanda Kar Amacı Gütmeyen**” proje dalında birincilik ödülü almıştır. Bu başarının ardından yurtdışına açılma sürecimiz başlamış, 2008 yılında EuroCell firması ile yapmış olduğumuz sözleşme gereği “Mobil Demokrasi Platformu” projemizi başta Ukrayna olmak üzere, Bağımsız Devletler Topluluğu, Arnavutluk ve Yunanistan’da da başlatma kararı almış bulunmaktayız. Gelecek yıllarda diğer ülkelerinde bu projeye katılımlarıyla birlikte Mobil Demokrasi Platformu’nu dünya vatandaşlarının “**Genel Bilgi Kanalı**” haline getirmeyi amaçlamaktayız.

Kaynaklar:

- [1] <http://cell-broadcast.blogspot.com/>
- [2] <http://www.nazim-ceviri.4t.com/m19.htm>
- [3] <http://www.metu.edu.tr/~www41/ahmet-inam/bilgi-toplumu.htm>
- [4] <http://www.hasancoban.com/sunumlar/bilgi-toplumu.pdf>
- [5] <http://turk.internet.com/haber/yazigoster.php3?yaziid=9564>
- [6] <http://www.gaziosmanpasa.bel.tr/bpi.asp7-ca id=40&cid=504>
- [7] <http://www.fcc.gov/pshs/docs/advisory/cmsaac/pdf/CellCastComment070307.pdf>
- [8] <http://inet-tr.org.tr/inetconf7/Sunum/kucukcinar-eAvrupa+INET-TR.ppt>
- [9] http://www.bilgitoplumu.gov.tr/eAvrupa/eE uropePlus/eAvrupa+EylemPlani_tr.pdf
- [10] http://ec.europa.eu/idabc/jsps/documents/dsp_showPrinterDocument.jsp?docID=3228&lg=en